

KORRESPONDENT

HANDLOWY, PRZEMYSŁOWY

Korrespondent Handlowy Przemysłowy i Rolniczy, wychodzi

ROLNICZY

(dwa razy na tydzień przy Gazecie Warszawskiej.)

Dnia 3 Stycznia

N 1.

Roku 1846

2597
V
czasop.
1846

HANDEL ROSSJI w 1841 roku.

(z Tygodnika Petersburgskiego.)

Wyciąg z przedmowy do niedawno wydanych tablic zagranicznego handlu z r. 1844-go

Balans handlowy z tego roku jest taki:

Wywieziono towarów		
za granicę.	na 90,230,485	r. sr.
do Królestwa Polskiego	na 1,994,393	r. sr.
do Finlandji	na 1,451,005	— —
	93,675,882	. sr.

Przywieziono towarów		
z za granicę	na 79,862,189	r. sr.
z Królestwa Polskiego	na 1,042,250	— —
z Finlandji	na 575,516	— —
	78,479,955	r. sr.

Złota i srebra w monecie i sztabach przywieziono		
z zagranicę	na 9,842,741	r. sr.
z Królestwa Polskiego	na 701,872	— —
	10,544,613	r. sr.

Wywieziono		
za granicę	na 4,239,582	r. sr.
do Królestwa Polskiego	na 512,304	— —
	4,741,886	r. sr.

Ogólna summa handlowego bilansu. 187,442,337 r. sr.

Wywóz towarów większy jest od przywozu o 15,195,928 r. sr. Główną przyczyną tak korzystnego dla Rossji bilansu było znaczne zwiększenie wywozu z południowych portów różnego zboża, a z północnych: pieńki, lnu, siemienia i drzewa. W szczególności zasługuje na uwagę wywóz jęczmienia, którego wywieziono 330,025 czetwerti, przeszło we dwoje więcej niż w r. 1843. Pieńki wywieziono daleko więcej niż w trzy poprzednie lata, 2,970,636 pudów. Lnu wywieziono tyle, ile w żadnym z lat poprzednich, w ogóle do 3,731,501 pud. Wywóz siemienia lnianego szczególnie się powiększył w portach Czarnomorskich. Ciągłe wzrastający wywóz wełny dochodził do 844,154 pudów. Tym artykułem wynagradza się zmniejszony wywóz skór, których coraz więcej dostarcza Europie południowa Ameryka. Łoju wywieziono 3,340,932 pudów, 111,000 pudów mniej niż w roku 1843. W odbycie tego artykułu w Anglii od niejakiego czasu zwiększyła się konkurencja innych krajów. Z przywozowych towarów bawełny surowej przywieziono 587,962 pudów, a w przędzy białej 597,177 pudów; farb na 4,915,013 r. sr.; oliwy 454,825 pudów; kawy 150,007 pudów; cukru w piasku 2,131,055 pudów, cena jego w końcu roku podniosła się z powodu otrzymanych z wyspy Kuby wiadomości o uraganie, który znacznie zaszkodził tamiecznym plantacjom;

machin i narzędzi za 1,318,692 r.; win i trunków na 5,553,023 r. Wyrobów bawełnianych na 3,523,837 r., jedwabnych na 3,846,027 r., wełnianych na 2,674,305 r., lnianych na 336,631 r. Godna uwagi, iż przywóz marzanny był daleko mniejszy: w 1842 r. 121,476 p., w 1843 r. 104,596 p., w 1844 r. 63,257 pud. Pochodzi to ztąd, iż fabrykańci zaczęli sprowadzać ten produkt z prowincji Zakaukaskich.

(Dalszy ciąg nastąpi)

EKONOMIŚCI TEGOCZEŚNI.

R o s s i.

(Ciąg dalszy.)

Widziano na jakie bitwy sławne ekonomja polityczna niegdyś wystawiona była, i ile burz huczało koło jej definicji. Są to prawdziwe turnieje a raczej walki na broń stępioną, które każda nauka lubi zwodzić aby zapal jej rycerzy nieustawał. Ciosy wprawdzie padają w powietrze, ale ręka wprawdy nabiera. Między punktami które do tej gimnastyki służyły jest trzy czyli cztery szczególnie do których wmieszały się wszystkie znakomitości nauki, a których p. Rossi nie mógł skutkiem tego faktu wyrzucić ze swego badania. Takimi są definicje wartości, rola dochodu czyli dzierżawy z ziemi, wpływ kosztów produkcji na cenę produktu, nakoniec stosunek między liczbą ludności a ilością żywności. Prosty rzut oka wystarczy na dowiedzenie, że te kwestje dalekie są od posiadania ważności jaką im przypisują i że ekonomja polityczna zawiera płodniejsze części, nieskończenie ważniejsze i zajmujące.

Szkola Smitha przypuszczała tylko jedną naturę wartości; w zamianie czyli wymienia lna; Ricardo, a z nim i Rossi, powiada, że obok tej jest jeszcze inna którą nazywają wartością używalną. Pierwszą byłaby użyteczność pośrednia, drugą użyteczność bezpośrednia; pierwszą frymarka, drugą bezpośrednie rzeczy użytkowanie. Potrzeba tego drugiego wyrazu wartości zdaje się niezbędną pp. Ricardo i Rossi do wytłómaczenia niektórych faktów i uklassyfikowania niektórych fenomenów. Są na przykład przedmioty których używamy a których nie możemy albo nie chcemy zamienić. Takimi są pomniki i budowle publiczne, drogi, kanały, mosty; takimi byłyby zbiory, któreby gospodarz sam spożył, a nie sprzedał. To wszystko, powiada, nie może wchodzić do wartości zamiennych, trzeba zatem utworzyć nową kategorię, to jest wartości użytkowej.

Zdaje się że w tém więcej subtelności jak prawdy. Jest to pomieszanie własności z przeznaczeniem rzeczy. Każdy produkt jest zamienialnym, miał ten przymiot albo go ma jeszcze, tylko miasto go wymieniać, czasami go użytkujemy, spotrzeby-

wamy bezpośrednio. Użytkowanie nie zawadza wymianie przedmiotów, i nie może być przeciwko niej wyzywane. Prawda że niektóre bogactwa, jak drogi i monumnta, stają się w ręku towarzystwa, mieniem martwem, niepodzielnem i wzbraniającem się wszelkiemu indywidualnemu przywłaszczeniu a tćm samćm i wszelkiej zamianie; lecz nim do tego stanu przyszły, bogactwa te przeobrócić musiały przez wspólne prawo, być wymienianemi za zarobki i inne usługi produkujące, i jeżeli, kiedy są już utworzone, towarzystwo woli ich używać jak pozbywać się, niedaje to przecież powodu do myślenia że wszelka wartość zamienna jest w nich zniszczona, dla tego że w nich drzemie. Sprzedaż dóbr narodowych w perjodzie po 1789 r. rozprzedanie wielu lasów rządowych we Francji w świeższych czasach, dowodzą że te martwe bogactwa mogą kiedyś, w danym dniu, odzyskiwać swoją wartość zamienną i wejść do obiegu chociaż długo do niego nie należały. W tedy trudność sprowadzoną by została do kilku wyjątków które nie zasługują aby przeładowywano naukę niepotrzebną definicją.

Tenże sam charakter napotyka się w teorii kosztów produkcji którą Ricardo stawia na przeciw teorii ofiary i żądania. Oto w kilku słowach zadanie jest następujące. Miara wartości jest cena: a jakże się reguluje, jak oznacza cena? Tu zaczyna się niepewność. W porządku logicznym, cena powinna być się składać z kosztów rzeczy i z dodatku stosownego zysku dla produkującego. Nieszczęściem faktu nie poddają się temu prostemu i naturalnemu biegowi rzeczy. Między produkującemi istnieją nierówne usposobienia, różne pretensje, położenia, które niedopuszczają przyjęcia jednakowego prawa, nawet w teorii naukowej. Cóż uczynili ekonomiści? W miejsce prawa produkcji podstawili prawo targu. Cena powiadają, pośrednio tylko oznacza się kosztem (*cost*) rzeczy; rzeczywiście zaś, bezpośrednio oznacza się stosunkiem ofiary do żądania. Ofiara reprezentuje ilość produktów kupującego szukających, żądanie jest ilość produktów jaką nabyć pragną. Jeżeli żądania wielkie a ofiary szczupłe, ceny się utrzymują albo podnoszą, a jeżeli zaś przeciwnie ofiara wielka a żądania małe, natychmiast ceny się obniżają i spadają wyraźnie. W obu razach działa konkurencja: objawia się ona między sprzedającemi kiedy summa towarów przechodzi summę potrzeb, rodzi się między kupującemi kiedy summa potrzeb przewyższa ilość towarów. Cofnawszy się aż do produkcji, skutek ofiary i żądania objawia się czy to przez zwolnienie działalności i biegu, kiedy ofiara obniży ceny niżej granicy za którą zyskowną być nie może i upaść musi, albo też powiększeniem się pracy, kiedy żądanie tworzy korzyści, które są niby jak premia ofiarowane za obszerniejszą produkcję. Rozumie się samo z siebie że ilość nie jedynym i stanowczym jest wyrazem w fenomenie ofiary i żądania, i że jakoś zajmuje w nim równie znakomite miejsce, jako miara i prawidło ceny.

Oto jest prawo proste i prawie już zupełne; tę tylko ma wadę że nie chwyta produkta od początku i nie biegnie za nim wśród różnych działań jakim on ulega. Ricardo a za nim Rosi ten kierunek przyjęli i szukali istotnej wartości rzeczy w kosztach wszelkiej natury niezbędnych do wyprodukowania. Obadwaj trzymali się teorii ceny, gdy tymczasem inni ekonomiści wskazują tylko jeden stały jej finomen. To datum, trafne w sobie i metodyczne, ma ważną wadę w tćm że się z faktami nie zgadza. To co nazywają ceną nakładową nigdy targu niestawowi i ceny nie reguluje; lecz owszem stan targu reguluje ceny sprzedaży.

Obok wyłożonych kosztów na rzeczy, jest jeszcze mnóstwo okoliczności zmiennych, które wpływają na zysk z nich i obrot w jaki się je puszcza: jak naprzykład mniejsza lub większa doskonałość przedmiotu, potrzeba spieniężenia, massy i stopa wedle których się działa, biegi i gra współzawodnictwa przemysłowego i handlowego. Chcieć poddać stałym, niewzruszonym prawidłom rzeczy tak ruchliwe i tak rozmaite, jest to ścigać za urojeniem i wprowadzać do ekonomji, politycznej postępowanie

Prokusta. Ideałem stanu targu byłoby przedstawiać na nim ilość towarów odpowiednią tylko potrzebom i utrzymywać na nim tę równowagę, jak również utrzymywać nieodmiennie ceny wzajemnie ułożone i utwierdzone, dalekie od zbytecznych zysków i od straszliwego niżenia. A któż tego niepojmuje że to jest marzeniem, w którym dobrodziejstwo pozorne tylko a w którym duch porządku zabił by ducha swobodnego ruchu? Czemże zresztą jest potrzeba? Czyż zdołamy kiedy otrzymać stałą, niezmienną jej miarę? Czyż nietrzeba wielkiej części zostawiać na rzeczy nieprzewidziane, przypadkowe? Słowem, wszystko razem zebrawszy, stan targu jest i musi koniecznie pozostać zmiennym, bo każdy postępowania swoje reguluje chętnie według sąsiada, i oznacza więcej z potrzeby jak przez wyrachowanie.

Jak teoria kosztów produkcji, teoria dzierżaw ziemskich, także przez Ricarda wymyślona, nacechowana jest zbyt spekulacyjną barwą, i z bardzo bliska sofizmatu dotyka. Ricardo kładzie za zasadę że wartość rzeczy nie składa się z wyłożonej na nie pracy; i że dzierżawa nie nie znaczy w cenie produktów z gruntu otrzymywanych. To zupełnie tak samo jak gdyby kto powiedział że wynajęcie jakiej maciny, narzędzia nie nie znaczy w cenie produktu przemysłowego. Wprawdzie ekonomista angielski nieprzedstawił swćj myśli w tak surowy sposób, i umiał ją otoczyć zaślunami które niedozwalają postrzegać od razu co w niej jest dziwnego i błędnego. Najdziwniejsze porównania, najbardziej oderwane uwagi i postrzeżenia, zdają się jakby tam umyślnie nagromadzone żeby umysł oszłumić, omylić i takie ztąd powstają ciemności, że według słów samego Ricarda, najwięcej dwadzieścia pić osób, w Anglii, potrafiło zdać sobie sprawę z tego co on chciał powiedzieć. Niechże sobie ta mała liczba wybranych ocenia zasługę tćj definicji.

Zadanie podane przez Malthusa więcej ma jasności i daleko większą wagę; chcąc go w kilku słowach streścić, powiemy że to jest teoria przezorności zapatrująca się na rozmnażanie rodzaju. Malthus chciał położyć tamę tćj płodności zwierzęcej prawie, która cechuje niektóre ludności i na odstręczenie od tego co wywołał widmo głodu. W jego oczach, ruch środków wyżywienia nie może już teraz stanąć w równowadze z wrastającym ruchem ludności, a jeżeli praktyki powściągliwości nie zatrzymają tego groźnego i fatalnego postępu, ziemia jakkolwiek jest rozległą, wkrótce nie wystarczy na wyżywienie ludzi. Tak mówi Maltkus, i popiera swoją hipotezę straszliwemi, okropnemi liczbami. Szczęściem że pod pozorem dokładności i powagi, jest to tylko czysty romans. Malthus uważa płodność gruntu i reprodukowanie się rodzaju ludzkiego jako wyrazy ścisłego równania. Tymczasem nie ma nic bardziej nierównego, zmienniejszego, nawet dziwaczniejszego, jak te dwa fenomena: skoro się je tylko bada czyto w bieżących faktach, czy też w historii, przekonujemy się iż nie dadzą się podciągnąć pod żadne dalekie obliczenia. Płodność gruntu i mnożenie się ludzi, nie tylko że od praw stanowczych nie zależą, teraz działają owszem wybrykami i anomaljami, posłuszne są kaprysom wypadków i mniej podobne są do potoku ciągle przybierającego a więcej do biegnącej wody. Malthus bierze za punkt wyjścia dwa przypuszczenia, jedno że płodność gruntu ma swoje granice, drugie że odradzanie się ludzi czyli reprodukcja nie ma żadnych; ale to rzecz najmniej udowodniona. Jeżeli płodność gruntu ma granicę, to ona nie jest wcale znaną, i można powiedzieć że ta płodność do tćj pory ciągle wzrastała w stosunku rak i inteligencji które się uprawą zajmują. Co się zaś tyczy reprodukcji rodu ludzkiego, nie tylko że nie jest nieskończoną, nie tylko że niewymaga się bezprzestannie i ciągle, ale najmniejsze badanie wystarcza do przekonania że różne koleje przechodzi, przerwy, różne zmniejszenia. Jeden kraj przepelniony mieszkańcami, kiedy tuż oboczny wyludnia się prawie widocznie. Europa pokryła się ludzmi z ujmą Azji; Afryka, Ameryka i Oceanja zaludniają się ze szkoda Europy, a raczej jej synami. Całe pokolenia znikają a tymczasem rodzą się nowe pokolenia. Wzi-

wszy wszystko razem, dotąd nigdy ziemi ludzom nie brakło, ale zawsze raczej ludzi ziemi. Dostyc jest by się o tём przekonac, rzucić okiem na kartę kuli ziemskiej. Teraźniejszość nie ma więc w sobie nic takiego co by nas troszczyło: co zaś przyszłości się tyczy, to ona sama pomyśli o sobie. Ekonomia polityczna, bez żalu, może porzucić ten kłopot i zdać się zupełnie na Opatrzność miłosierną.

Takie są rozmaite zadania na które ekonomja polityczna zestrzelała niegdyś główne swoje wysilenia, a jako historyk, Rossi musiał badać wszystko co się działo na tej drodze, stawiać nam przed oczy dowody postępowania, i oświadczyć się za i przeciw. Jednakże niepodobna aby się mylił w takich rozprawach. Materje wygórowane i delikatne bardzo, najwięcej interesować mogą małą liczbę wtajemniczonych; publiczność nigdy się przy nich nie zatrzyma. To są kwestje szkoły; rodzą się w niej i w niej też umierają. Jako działanie socjalne, ekonomja polityczna mało co rachować na nie może, i wszystko jej radzi aby już zagasnąć im dozwoliła. Za to znowu istnieją zagadnienia żywe i płodne, gdzie obowiązana jest występować w sposób bezpośredni i wyraźniejszy jest do tej pory, chociażby tylko dla zaprotestowania przeciwko błędom obiegającym i przeciw dzieciństwu które rozgłaszają. W tej liczbie i to w pierwszym szeregu mieszczą się zagadnienia tyczące się pracy i położenia klas pracujących. Nasza epoka przytomna jest przesileniom, które chociaż były wygórowane, nieprzestają być jednak głębokimi i rzeczywistymi. Rozmaite przyczyny do tego się przyczyniły. Główną jest przeobrażenie się zupełnie systemu przemysłowego, pod wpływem rozmaitych zastosowań pracy, i podstawienie, dziś powszechne, pracy mechanicznej w miejsce ręcznej robocizny.

Początkowo to przeobrażenie, wynikłe z nowego czynnika, oznaczyło się takimi dobrodziejstwami, przyodziło na siebie barwę wielkości, że niepostrzeżono ile w niej zawierało się w zarodzie nędznych roztworów, i biedy. Odosobnione przemysły na śmierć ranione zostały; lecz przemysły zbiorowe szeroko i obficie te próżnie zapelniały, i ciągały do wielkich środków działalności niezliczone legjony pracowników. Anglja szczególnie to widowisko przedstawiała: przemysł zaimprovizował tam miasta równie ludne jak wielkie grody i stolice. Zrazu wszystko szło według myśli i chęci: zarobki były wysokie, korzyści ważne i znaczne: ilość obśtałunków wznosiła się z dniem każdym, a praca ciągle podsycała utrzymywała się na tymże samym poziomie. Dopóki trwał ten perjód czynności, nie było i nie mogło być żadnych cierpień. Zamożność pannaowała u robotników, a przy zamożności ręce ludzkie wydolają największym robotom. Szczęście wiernie wspierało przedsiębiorców, a w dni pomyślne nie nadużywa się sił człowieka. Był to złoty wiek przemysłu a zarazem i złoty wiek monopolu w Anglii. Nielusznie z drugiej strony cięśniny uważano ten monopol za wieczysty, mylnie brano tę gorączkę za stan zwyczajny, regularny, i poddano mu nietylko mienie, ale jeszcze życie ludności. Niedługo za błąd przyplacić trzeba było. Pod wpływem długiego pokoju, każdy z wielkich krajów w Europie i w Ameryce, uczuł budzącą się u siebie czynność i działalność. Przemysł świetnie dał swój potęg dowody: wszędzie chciano go sobie przyswoić, zaszcześcić. W Niemczech, w Stanach Zjednoczonych, w Hollandji, we Francji uczono się i siłono na to jakby się obejść bez Anglii, a codziennie nowe targowisko zamykało się dla wyrobów z jej rękodzielni. Ten bierny opór wystarczył na wywołanie szkodliwej reakcji. Każde ujście stracone zewnątrz wywoływało przesilenie, albo ogółu, albo cząstkowa, w łonie ognisk rękodzielnictwa Wielkiej Brytanji. Ztąd wynikły zamknięcia fabryk, zmniejszenia zapłat i zarobków, to jest niedostatek i głód w domu robotnika.

(Dalszy ciąg nastąpi).

O JEDWABNICTWIE W PRZEWORSKU.

(z Gazety Lwowskiej).

Nieprzestając trudnić się ciągle tą galezią przemysłu w tём przekonaniu, iż jedwabnictwo w Galicji zaprowadzone być może, podaję niniejszém do wiadomości publicznej rezultaty moich tegorocznych czynności.

Rok bieżący był bardzo przyjaznym dla moich jedwabnic (robaków), tak, iż w tej mierze równał się rokowi 1836, w którym gasienice nie podpadały zwyczajnej chorobie, i bez najmniejszej pomocy sztucznego ciepła, co się rzadko trafia, oprzędły się, — gdy i we Włoszech czasem się zdarza, iż przynajmniej w porze oprzędzenia, miejsce gdzie się robaczki pielęgnują, musi być sztucznie ogrzane. Żywiłem ja w tym roku moje robaczki liściami morw własnego chowu, przezemnie posianych, przesadzonych i pielęgnowanych. Robaczki te wydały mi jak nigdy jeszcze, wielkie i wcale obfite oprzędy (kokony), z których uzyskałem jedwab, ze wszech miar zadowalający.

Co zaś do posiewu drzewek morwowych, rok 1845 zdał się być dogodniejszy od roku 1844, jednak nieporównanie gorszy od innych lat; albowiem w początku czerwca nocy były zimne, a od 5 czerwca było parę lekkich przymrozków, które wzeszłe już flance w większej części poniszczyły; zawsze przecie roczne i starsze krzewy morw zyskały na wzroście i rozkrzewieniu się nieporównanie więcej niż w roku 1844. Nawet te morwy, które na pożywienie gasienic jedwabniczych z liści oberwano, pokryły się wkrótce powtórny, jednym i gestym liściem. Ze wszystkich gatunków morw, które posiadam, z mego 10letniego doświadczenia zapewnić mogę, że w naszym kraju najlepiej odpowiada zamiarowi *Morus elata*, po niej, już nie tyle wprawdzie, *Morus morelliana*, a najgorzej *Morus alba chinensis*.

JO. Książę Jerzy Lubomirski Ordynat i pan na Przeworsku, zajęty gorliwie zaprowadzeniem u siebie chodowli jedwabnic, mając już znaczną liczbę drzewek morwowych, zapisał z Paryża znaczną ilość nasienia morwowego *Morus elata*. Oby tylko to drzewko w plenném powstąpieniu z posianego nasienia, odpowiedziało tak jak mnie, bo i ja przed pięć latami ztamtąd moje nasienie sprowadziłem.

Gdy już żadnej nie podpada wątpliwości, że i w naszej prowincji chodowanie drzew morwowych tudzież pielęgnowanie jedwabnic, przy należnem około tego chodzeniu, tak jak w innych krajach utrzymać się może, przeto co do tego perjodu kończę moje w tym roku sprawozdanie. Na przyszłość zaś nie zaniedbam udzielać corocznie wiadomości, jak dalece zaprowadzona u nas przemysłowość jedwabnictwa, przynieść może pożytek i korzyść, byle tylko starannie około tego chodzić.

W Przeworsku dnia 18 grudnia 1845 roku

F. Ks. Kuhn.

WIADOMOŚCI HANDLOWE.

Z B O Ż E.

Szczecin 26 grudnia. W skutek święta Bożego Narodzenia, w tём tygodniu handel zbożowy na tutejszym targu w ogólności bardzo był watty, dla tego mało o niem donieść można. Pszenica na krótki czas przed świętami dość znaczną partją mianowicie 300 wespłi, 129—130 fun. wyborowej i przerobionej Ukrański kupiono po 72 2/3 tal. Podobny towar trzymano później 75 tal. pośledniejszy cokolwiek na 72 tal. Żyto na miejscu znowu cokolwiek więcej poszukiwane było i wyżej trzymane 45—47 tal. za 125—126 funtowy towar dławano 46 tal. Również na dostawę wiosenną pokazała się znowu większa chęć do kupna i dają na ustępowane kontrakty 46 1/2 tal. samym zaś producentom 47 tal. ofiarowano. Owies i Jęczmień.

bez żadnego były obrotu. Jęczmień na miejscu wielki 105 do 108 i 109 fun. Orderburchski i Pomeranski 35 do 36 oddawany. Owies Pomeranski, na miejscu 29 do 30 tal., na dostawę wiosenną 31 tal. Grochy wiele kupców by miały, ale teraz mało ich dostawiono. Groch do gotowania, drobny po 49 do 52 tal. większy 43 do 54 tal. Nasieni wszelkiego rodzaju nie są bardzo poszukiwane i prawie bez obrotu. Rzepak zimowy na miejscu jak jeszcze na nieproporcjonalnie wysokiej cenie trzymany bo po 86 do 88 tal. Makuchy lniane 48 do 55 tal. Siemie lniane za morskie, Pernawskie po 14 tal. Rygskie po 13 1/3 tal. Melsulskie po 9 1/2, ale to są ceny tylko przez sprzedających wymagane.

Londyn 25 grudnia. Od tygodnia przywożący zboże mocno się przy cenach swoich trzymają a że targi wszystkimi artykułami bardzo szczerpło zaopatrzyli, dla tego ceny tymczasowo na ostatniej stopie są powszechnie utrzymywane. Odbyt z ręki między konsumentów był jednakowoż ograniczony, a z partyj na licytacjach wystawionych bardzo mało cząstka nabywców znalazła. Notowania artykułów do wywozu służących, przy małej chęci kupna, w ogólności niezmieniły się prawie. Surowe materiały, do obrobienia na wsi, jeszcze mało są poszukiwane, i właściciele z trudnością mogą otrzymywać dawniejsze za nie ceny. Znamienity dom Handlowy interesami zbożowymi się trudniący dziś zawiesił swoje wypłaty, stosunki jego mają być niesłychanie rozległe. Targ na wełnę jest bardzo cichy a ceny również dobrze się nie trzymają. Bengalski ryż był jednakże na dzisiejszej licytacji o 6 pensów tańszy i dobry, biały, czysty otrzymał 16 do 17 sz. 6 pens. średnio biały Juwański 16 sz. 6 pens.

Londyńskie ceny przecięciowe. Pszenica po 64 sz. 4 pens. za kwarter (512 zł. gr. 18 za korzec) Jęczmień 34 sz. Groch 28 sz. 8 pens. Grochy 38 sz. 8 pens. Groch szablasty 44 szyl. 10 pens.—Ogólne ceny przecięciowe z ostatnich sześciu tygodni: Pszenica 58 sz. 9 pens. (39 zł. za korzec) Jęczmień 33 szyl. 10 pens. Owies 25 sz. 2 pens. Żyto 30 sz. 4 pens. Groch 42 sz. 10 pens. Groch szablasty 44 sz. 9 pens. za kwarter.

Główna na ten tydzień. Pszenica 14 sz. za kwarter (11 zł. gr. 6 korzec) Jęczmień 5 sz. Owies 3 sz. Żyto 6 sz. 6 pens. Groch 1 sz. Dowieziono tu z zagranicy od 13 do 19 grudnia Pszenicy 9021. Jęczmienia 766. Owsa 10,696 kwarterów.

Gdańsk 27 grudnia: Na tutejszym targu zbożowym panuje teraz tak niezmierna cisza, jakiej już od bardzo dawnego nie mieliśmy czasu. W zaprzeszłym tygodniu obrócono tylko około 90 ł. pszenicy, a mianowicie 130 fun. wysoko pstrój po 525 i 520 fl. 130 fun. pstrój po 515 fl. 129 fun. pstrój po 510 flor. 128 fun. pstrój po 485 fl. Dalej 35 łasz. żyta, z czego małą partję 121—122 fun. po 399 fl. sprzedano. Reszty zaś sprzedanego ziarna cena jest dotąd niewiadomą. Oprócz tego sprzedano jeszcze łasz. jęczmienia 105 fun. po 294 fl. i 19 1/2 łasz. Grochu polnego 420 401 400 i 395 fl. Na targu miejskim dowozy zawsze są jeszcze bardzo małe. Płacono za pszenice 92 do 70 sr. gr. żyto 67 do 58 sr. gr. groch 67 1/2 do 60 jęcz. 54 do 47 sr. gr. Owies 35 do 32 sr. gr. za szefel.—Okowita po 16 1/2 do 16 tal. za wiadro.

Taxa Chleba i Mięsa na miesiąc Styczeń 1846 roku.

Bulka mąłowa za gr. 3 ważyć ma lutów 6; Strucla mąłowa za gr. 6 ł. 12, Bulka z mąki pośledniejszej za gr. 2 ł. 8 Strucla z takiejże mąki za gr. 6 funt— ł. 24. Chleb stołowy bez względu na formę z takiejże mąki za gr. 12 f. 1 ł. 16; Placek solony za gr. 1 ł. 8. Chleb żytni pyłłowy oraz chleb z mąki Młyna Parowego: Bochenek chleba za gr. 5 f. 1. 26; bochenek chleba za gr. 10 fu. 1 ł. 20 bochenek chleba za gr. 20 f. 3 ł. 8 Bochenek chleba razowego za gr. 5 f. 1 ł. 2; bochenek chleba za gr. 10 f. 2 ł. 4; bochenek chleba za gr. 20 f. 4 ł. 8. Mięsa wołowe-

go funt gr. 12; krowiego lub z bukatów gr. 11; funt połędwicy gr. 24.—Wieprzowiny ze skórą funt gr. 12; Schabu funt gr. 10. Słoniny świeżej funt gr. 20. Słoniny wędzonej czyli suszonej f. gr. 27 Baraniny funt gr. —

Srednia Cena żywności.

Na ostatnich targach warszawskich i pragskich, płacono: za korzec 4 ćwierciowy żyta rub. sr. 4 kop. 79; pszenicy rs. 5 kop. 99; grochu polnego rub. sr. 4 kop. 95; grochu cukrowego rub. sr. 5 kop. 10; fasoli rs. 7 kop. 50; gryki r. sr. kop. — jęczmienia rub. sr. 3 kop. 88 owsa rs. 2 ko. 39; maki pszennej przedniej rs. 1 kop. 10; ordynaryjnej korzec 6 ćwierciowy rs. 8 k. 85; żytniej pyłłowej rs. 6 ko. 59; za korzec 4 ćwier. kaszy gryczanej rubli srebr. 5 kop. 85 kaszy gryczanej zwyczajnej rs. 6 k. 85; kaszy jaglanej rs. 8 k. 10 kaszy gryczanej drobnej rs. — kop. — kaszy jęczm. perłowej rs. kop. —; kaszy jęczmienniej ordynaryjnej rs. 5 kop. 65; siana centnar 100 f. kop. 59; słomy centnar kop. 50; siana fura jednokonna rs. 2 k. 40 do rs. 3 kop. 52; parokonna od rs. 4 k. 50 do 5 k. 15; słomy fura zwyczajna rs. 2 k. 10 do rs. 3 k. 90; sążen drzewa sosnowego rs. 7 k. 44; wół dobry od rs. 36—49, k. — wół średni od r. s. 28—35, k. — lichy 21 do 27; cielę od rs. 3 k. 60 do r. — k. —; cielę rs. — k. — wieprz dobry od rs. 12—15; średni od 9 do 11; lichy od 6—8; masła funt kop. 19; słoniny funt kop. 10; kartofli korzec rub. srebr. 1 kop. 21; okowity garniec kop. 93 szumówki kop. 55.

KURS GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

Dnia 2 Stycznia 1846 roku.

		żądają		dają	
		R. s. k.		R. s. k.	
1. WEXLE.					
Berlin 100 talarów	2 M.	93	60	93	30
Gdańsk 100 talarów	2 M.	—	—	—	—
Hamburg 300 m. k.	2 M.	—	—	—	—
Londyn funt sterlin.	3 M.	—	—	—	—
Lipsk 100 talarów	2 M.	—	—	—	—
Mokswa 100 rub. sr.	1 M.	101	—	—	—
Petersburg ditto.	1 M.	—	—	100	75
Paryż 300 franków	2 M.	—	—	75	75
Wiedeń 150 złr.	2 M.	96	90	—	—
Wrocław 100 talar.	2 M.	—	—	93	30
2. MONETY.					
Rosyjskie Imperjały		—	—	—	—
Holendr. dukaty nowe		—	—	—	—
ditto stare ważne		—	—	—	—
Frydrychsдоры Pruskie		—	—	—	—
Rosyjskie assygnaty		—	—	—	—
Austryjackie bilety bankowe za 150 złr.		—	—	—	—
3. PAPIERY.					
Oblig. Skarbowe na 1000 złp.		—	—	—	—
„ „ „ 400 za 100 r. s.		—	—	—	—
Listy zastawne białe daw. bez kup. (*)		—	—	—	—
„ „ „ nowe za 100		14	91	14	89
Obligacje udziałowe na 300 złp.		—	—	—	—
Obligacje cząstkowe na 500 złp.		—	—	—	—
Certyfikaty Banku lit. B na 200 złp.		16	80	16	50
Serje wylosow. lit. B na złp. —		—	—	—	—
Dowody Kom. Centr. Likwidac. za 100 złp.		—	—	—	—

(*) Wartość kuponu kop. 1 2/3